

Положення про атестацію педагогічних працівників

(затверджене наказом МОН України від 09.09.2022 р. №805, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за №1649/38985)

Цим документом визначено порядок проведення системи заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання професійної діяльності педагогів

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

- **Закони України:**
 - «Про освіту» (стаття 50),
 - «Про повну загальну середню освіту» (стаття 48),
 - «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (Ч.4 статті 45),
 - «Про фахову передвищу освіту» (статті 24, 59);
- **Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений постановою КМУ від 21 серпня 2019 р. №800**
- **Перелік кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників, затверджений постановою КМУ від 23 грудня 2015 року №1109**
- **Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затверджений постановою КМУ від 14 червня 2000 р. №963**
- **Положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом МОН України від 09.09.2022 р. за №805, зареєстроване в Мінюсті України 21.12.2022 за №1649/38985**
- **Професійні стандарти педагогічних працівників**

Атестація є обов'язковою

не менше одного разу на **5** років (виключення – перенесення не більше ніж на **1** рік у разі настання обставин, що не залежать від волі педпрацівника та перешкоджають проходженню ним атестації)

не раніше ніж через рік після призначення педпрацівника на посаду

Атестація

чергова

позачергова

Атестація повинна проводитися з дотриманням академічної доброчесності

Міжатаестаційний період :

не може бути меншим ніж **3** роки (крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педпрацівника)

не включається:

- час перебування педагогічного працівника в соціальних відпустках,
- навчання у закладах вищої освіти,
- період, на який переноситься атестація

підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації

Не допускається:

- ✓ створення перешкод для проходження педагогічним працівником атестації
- ✓ необґрунтована відмова у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та встановленні тарифного розряду

Результатами атестації педагогічного працівника

(незалежно від обсягу його педагогічного навантаження)
є прийняття рішення щодо:

займаної посади

відповідність/
невідповідність

кваліфікаційної категорії
та педагогічного звання

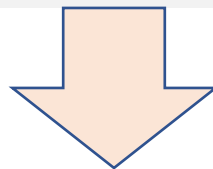
присвоюються (не присвоюються)
 або
підтверджуються (не підтверджуються).

тарифного розряду

встановлюється/
(не встановлюється)
 підтверджується (не підтверджується)

ПОЗАЧЕРГОВА АТЕСТАЦІЯ

За ініціативою педагогічного працівника за умови:

- відповідності вимогам:
 - освітнього рівня та стажу роботи;
 - проходження підвищення кваліфікації в міжкатестаційний період
- визнання переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- наявності освітньо-наукового / освітньо-творчого, наукового ступеня;
- успішного проходження сертифікації

За ініціативою керівника

- у разі зниження якості педагогічної діяльності педагогічним працівником

За ініціативою керівника органу УО/ЗО, що має відокремлені структурні підрозділи

- у разі виявлення за результатами інституційного аудиту низької якості освітньої діяльності закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу проводиться *позачергова атестація керівника*

Успішне проходження сертифікації зараховується *(один раз протягом строку дії сертифіката)* як проходження атестації педпрацівником, а також є підставою для присвоєння йому відповідної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання.

Присвоєння/підтвердження кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання проводиться:

- без урахування тривалості міжкатестаційного періоду,
- без дотримання визначених умов,
- без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей.

АТЕСТАЦІЙНА КОМІСІЯ

Створюється наказом керівника

- щорічно не пізніше 20 вересня

Кількість членів АК – не менше 5 осіб

- залучаються представники профспілкових організацій (до 2 осіб за згодою)

До роботи АК не може бути залучена особа, яка є близькою особою педпрацівника, який атестується, або є особою, яка може мати конфлікт інтересів

- ЗУ «Про запобігання корупції»

АК є повноважною за умови присутності на її засіданні не менше двох третин від її складу

Рішення АК приймають шляхом голосування простою більшістю голосів

- У разі рівного розподілу голосів «за» і «проти» атестаційна комісія приймає рішення в інтересах педагогічного працівника, який атестується

Особи, які входять до складу АК, не беруть участі в голосуванні щодо себе у разі проходження ними атестації

Порядок голосування (відкрито чи тасмно) визначається на засіданні АК

- фіксується в протоколі

АК може запросити педпрацівника на засідання

- у разі виникнення до нього питань, зокрема пов'язаних з поданими ним документами

Повноваження голови атестаційної комісії

У випадку відсутності голови АК атестаційна комісія має обрати головуючим іншого члена атестаційної комісії, крім її секретаря

Повноваження секретаря атестаційної комісії

АТЕСТАЦІЙНА КОМІСІЯ

	Створена	Розглядає	Приймає рішення
I рівня	в закладах освіти, відокремлених структурних підрозділах, у яких працює більше 15 педпрацівників	документи, подані педпрацівниками (крім керівників), встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби)	<ul style="list-style-type: none"> - відповідність (невідповідність) педпрацівників займаним посадам; - присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні)
II рівня	в органах управління у сфері освіти сільських, селищних, міських рад, ЗП(ПТ)О, ЗФПО та ЗВО, які мають відокремлені структурні підрозділи	<ul style="list-style-type: none"> - документи, подані педпрацівниками (керівниками підпорядкованих ЗО, відокремлених структурних підрозділів), встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби); - атестує педпрацівників ЗО, у яких працює менше 15 педпрацівників; - розглядає апеляції на рішення АК I рівня. 	<ul style="list-style-type: none"> - відповідність (невідповідність) педпрацівників підпорядкованих ЗО, відокремлених структурних підрозділів (в яких працює менше 15 педпрацівників), займаним посадам; - присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні); - відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих ЗО, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам; - присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам підпорядкованих ЗО, відокремлених структурних підрозділів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси).
III рівня	в органах управління у сфері освіти АР Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій	<ul style="list-style-type: none"> - документи, подані керівниками закладів освіти, підпорядкованих МОНмолодьспорту АР Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям, встановлює їх відповідність вимогам законодавства та вживає заходів щодо перевірки їх достовірності (за потреби); - апеляції на рішення АК I та II рівня. 	<ul style="list-style-type: none"> - відповідність (невідповідність) керівників підпорядкованих ЗО, відокремлених структурних підрозділів займаним посадам та присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій; - присвоєння (підтвердження) педагогічних звань або про відмову в такому присвоєнні (підтвердженні) керівникам ЗО, підпорядкованих Міністерству освіти і науки, молоді та спорту Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям.

було-стало

За результатами атестації:

- 1) присвоюється (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або відповідає (не відповідає) раніше присвоєній кваліфікаційній категорії;
- 2) присвоюється (не присвоюється) педагогічне звання або відповідає (не відповідає) раніше присвоєному педагогічному званню (у разі наявності).

За результатами атестації:

- 1) присвоюється (не присвоюється) кваліфікаційна категорія або підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєна кваліфікаційна категорія;
- 2) присвоюється (не присвоюється) педагогічне звання, підтверджується (не підтверджується) раніше присвоєне педагогічне звання (у разі наявності).

було-стало

Педагогічним працівникам, які не мають повної вищої освіти, а також керівникам гуртків, секцій, студій, інших форм гурткової роботи, працівникам, які працюють на посадах майстра виробничого навчання; культорганізатора; акомпаніатора; екскурсовода; інструктора з туризму; помічника директора з режиму, старшого чергового з режиму, чергового з режиму у загальноосвітніх школах та професійних училищах соціальної реабілітації; асистента вчителя-реабілітолога; консультанта психолого-медико-педагогічної консультації, незалежно від рівня здобутої ними, встановлюється **тарифний розряд**.

Педагогічним працівникам, посади яких не передбачають присвоєння кваліфікаційних категорій за результатами атестації визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та у порядку, визначеному законодавством, встановлюється (підтверджується) **тарифний розряд**.

було-стало

Позачергова атестація може проводитися не раніш як **через два роки** після присвоєння попередньої.

Особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення вищих навчальних закладів, атестуються **не раніш як після двох років роботи** на займаній посаді.

Міжатестаційний період (*проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації*) **не може бути меншим ніж три роки**, крім випадків проведення позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника.

Атестація проводиться **не раніше ніж через рік після призначення** педагогічного працівника на посаду.

було-стало

Умовою чергової атестації педагогічних працівників є обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм і навчальних закладів. Ця вимога не розповсюджується на педагогічних працівників, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників проводиться в міжатестаційний період відповідно до законодавства і є необхідною умовою атестації. Загальний обсяг (загальна тривалість) підвищення кваліфікації визначається сумарно **за останні 5 років перед атестацією** та незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку, за якими педагогічний працівник пройшов підвищення кваліфікації

(не менше 150 годин на 5 років)

1

Список працівників, що атестується (чергова + позачергова), строки атестації, графік засідань атестаційної комісії, а також строки і адресу електронної пошти для надання документів оприлюднюється на вебсайті закладу не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття рішення відповідною атестаційною комісією.

2

Протягом **п'яти робочих днів** з дня оприлюднення інформації педагогічний працівник, який атестується, **може подати** до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення.

Електронний варіант документів (формат пдф, кожен документ в окремому файлі) **надсилається на адресу електронної пошти** для подання педагогічними працівниками документів в електронній формі з підтвердженням про отримання.

Документи, подані до атестаційної комісії, реєструються секретарем атестаційної комісії.

3

Для належного оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника атестаційна комісія може прийняти рішення про вивчення практичного досвіду його роботи.

Згідно з Положенням педагогічний працівник може подавати до атестаційної комісії документи:

в паперовій формі

**в електронній
формі**

(кожен документ в окремому файлі у форматі PDF).

Вони надсилаються на адресу електронної пошти, попередньо визначеною атестаційною комісією, з підтвердженням про отримання.

Залежно від отриманого ступеня вищої освіти та стажу роботи педагогам можуть присвоюватись/підтверджуватись такі КАТЕГОРІЇ

спеціаліст	освітній рівень фаховий молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст)
------------	--

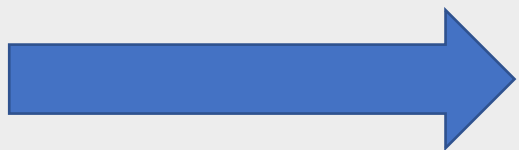
спеціаліст другої категорії	освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки
-----------------------------	---

спеціаліст першої категорії	освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр або ступінь вищої освіти молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років
-----------------------------	---

спеціаліст вищої категорії	освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років
----------------------------	---

Педагогічні звання

Присвоюються
(підтверджуються)
педагогічним працівникам,
які мають КК «спеціаліст
першої категорії» та
«спеціаліст вищої
категорії» й демонструють
високі професійні досягнення

впровадження і поширення методики компетентнісного навчання та нових освітніх технологій;

участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;

надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії);

переможці, лауреати всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;

підготовка переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, КОНКУРСІВ, ЗМАГАНЬ

Положенням визначено особливості проведення атестації педагогів, які:

- **мають педагогічне навантаження з декількох предметів.** Їхня атестація проводиться з того предмета, який викладається за спеціальністю, але необхідною умовою є підвищення кваліфікації з навчальних предметів, які є обов'язковими для вивчення згідно з освітньою програмою закладу освіти. Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження;
- **працюють у різних закладах освіти за однією посадою та/або викладають один предмет.** Вони атестуються за основним місцем роботи, результати атестації (кваліфікаційна категорія, педагогічне звання або тарифний розряд) поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами;
- **довантажені годинами з інших предметів в міжатестаційний період.** Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації;
- **успішно пройшли сертифікацію.** Вона зараховується (один раз протягом строку дії сертифіката) як проходження чергової або позачергової атестації, що проводиться за ініціативи педагогічного працівника. Педагогу присвоюється відповідна кваліфікаційна категорія та/або педагогічне звання без урахування тривалості міжатестаційного періоду, вимог до освітнього рівня та стажу й без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей;

Положенням визначено особливості проведення атестації педагогів, які:

- **Мають освітньо-науковий/ освітньо-творчий, науковий ступінь, за результатами атестації без дотримання послідовності на присвоєння**

може бути присвоєна КК «спеціаліст вищої категорії», за умови наявності стажу роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж 1 рік.;

- **не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах ПП.**

атестуються як педагогічні працівники без дотримання послідовності на присвоєння КК:

«спеціаліст II категорії» – за наявності стажу роботи не менше 2 років;

«спеціаліст I категорії» – не менше 5 років;

«спеціаліст вищої категорії» – не менше 7 років.

Положенням визначено особливості проведення атестації педагогів, які:

□ переходять на інші педагогічні посади у закладі освіти, переводяться з одного закладу до іншого або переривають роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви).

За такими працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, присвоєні за результатами останньої атестації, а наступна здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу;

□ працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору.

Такі педагоги атестуються на загальних підставах;

□ обіймають різні педагогічні посади в одному чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу).

Такі педагоги атестуються за кожною з посад;

Результатами атестації педагогічного працівника

(незалежно від обсягу його педагогічного навантаження)
є прийняття рішення щодо:

займаної посади

відповідність/
невідповідність

кваліфікаційної категорії
та педагогічного звання

присвоюються (не присвоюються)
 або
підтверджуються (не підтверджуються).

тарифного розряду

встановлюється/
(не встановлюється)
 підтверджується (не підтверджується)

Прийняття рішення атестаційної комісії про результати атестації педагогічних працівників

- На підставі рішення атестаційної комісії секретар оформляє атестаційний лист за формою ([Додаток 3 до Положення](#)), у якому фіксується результат атестації педагогічного працівника. Якщо педагог одночасно (в межах однієї процедури) атестується з декількох навчальних предметів, **оформляється один атестаційний лист**, у якому зазначаються результати атестації за кожним із предметів.
- Атестаційний лист **оформляється у двох примірниках** і підписується головою атестаційної комісії та секретарем
- **Атестаційні листи та копії документів про підвищення кваліфікації** зберігаються в особовій справі педагогічного працівника.
- Впродовж **3-х робочих днів** із дати його видання керівник має ознайомити з ним працівників під підпис та подати його до бухгалтерії для нарахування заробітної плати та проведення відповідного перерахунку

ДОКУМЕНТИ АТЕСТАЦІЇ

НАКАЗИ

- *створення атестаційної комісії*
- *за результатами атестації*

ЗАЯВИ

- *про проведення позачергової атестації*
- *апеляційна*

ПРОТОКОЛИ ЗАСІДАНЬ АК

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

- *в 2-х примірниках:*
 - 1-й – видається педпрацівникові*
 - 2-й – зберігається в особовій справі*

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

1. Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного працівника _____

2. Дата подання документів " ____ " _____ 20__ року

3. Освіта _____

4. Ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти _____

5. Освітньо-науковий ступінь (за наявності) _____

6. Найменування закладу освіти, який видав документ про освіту _____

7. Спеціальність, зазначена в дипломі _____

8. Кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до нього) _____

9. Стаж роботи на посадах педагогічних працівників _____

10. Відомості про підвищення кваліфікації _____

(найменування закладу (закладів), у якому (яких) педагогічний працівник підвищував кваліфікацію,
кількість кредитів ЕКТС)

11. Дата проходження та результати попередньої атестації _____

12. Посада, за якою атестується (яку займає) педагогічний працівник _____

13. Навчальний предмет (інтегрований курс, дисципліна тощо), який (які) викладає педагогічний працівник _____

Атестаційна комісія ____ рівня

(найменування закладу освіти, відокремленого структурного підрозділу, органу управління у сфері освіти)

ВИРШИЛА:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного працівника)

_____ (відповідає займаній посаді, не відповідає займаній посаді)

_____ (присвоїти/підтвердити кваліфікаційну категорію)

_____ (присвоїти (підтвердити) педагогічне звання)

Голова атестаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Секретар атестаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Атестаційний лист одержав:

_____ (підпис)

" ____ " _____ 20__ року

Голові атестаційної комісії

(найменування закладу освіти, відокремленого
структурного підрозділу, органу управління
у сфері освіти)

прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) педагогічного
працівника, який атестується, його посада,
адреса електронної пошти, телефон)

ЗАЯВА про проведення позачергової атестації

Прошу провести позачергову атестацію у 20__ році для присвоєння (підтвердження):

Кваліфікаційної категорії _____

Педагогічного звання _____

Повідомляю такі дані:

Освіта _____
(фахова передвища, вища)

Ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти _____

(молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр)

Освітньо-науковий, освітньо-творчий, науковий ступінь (за наявності)

Вчене звання (за наявності) _____

Найменування закладу освіти, який видав документ про освіту _____

Спеціальність, зазначена в дипломі _____

Кваліфікація, зазначена в дипломі (додатку до нього) _____

Стаж роботи на посадах педагогічних працівників _____

Підвищення кваліфікації _____

(найменування закладу (закладів), у якому (яких) педагогічний працівник підвищував кваліфікацію,
кількість кредитів ЕКТС)

Дата проходження та результати попередньої атестації _____

Посада, за якою атестується (яку займає) педагогічний працівник та місце роботи _____

Навчальний предмет (інтегрований курс, дисципліна тощо), який (які) викладає педагогічний працівник

Підстави для позачергової атестації _____

(підпис)

"__" _____ 20__ року

Оскарження рішень атестаційних комісій

- ✓ У разі незгоди педагогічного працівника з рішенням атестаційної комісії I чи II рівнів він має право упродовж **7 робочих днів** з дати отримання атестаційного листа подати апеляцію до атестаційної комісії вищого рівня. Вона подається шляхом направлення апеляційної заяви за формою (додаток 4 до Положення), до якої додаються копії:
 - ✓ атестаційного листа, виданого атестаційною комісією, рішення якої оскаржується;
 - ✓ документів, що подавалися педагогічним працівником до атестаційної комісії, рішення якої оскаржується (у разі їхнього подання).
- ✓ Протягом 15 робочих днів з дати надходження заяви атестаційна комісія має її розглянути (особа, яка брала участь у прийнятті рішення, що оскаржується, не може брати участь у роботі комісії). За результатами розгляду апеляції комісія має прийняти одне з рішень про:
 - ✓ відповідність педагогічного працівника займаній посаді, підтвердження раніше присвоєної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
 - ✓ присвоєння педагогічному працівнику наступної кваліфікаційної категорії та/або педагогічного звання та скасування рішення атестаційної комісії нижчого рівня;
 - ✓ залишення рішення атестаційної комісії нижчого рівня без змін, а апеляцію без задоволення.

Також у Положенні зазначено, що рішення атестаційної комісії може бути підставою:

- для звільнення педагогічного працівника з роботи у встановленому законодавством порядку.
- Наказ про звільнення або переведення працівника за його згодою на іншу роботу за результатами атестації видається лише після розгляду його апеляції (у разі подання) з дотриманням законодавства про працю.
- Розірвання трудового договору за таких умов допускається у разі, якщо неможливо перевести працівника за його згодою на іншу роботу, яка відповідає його кваліфікації, у тому самому закладі освіти.

Перенесення строків атестації

- ✓ Якщо строки, визначені Положенням, припадають на вихідний, неробочий, святковий день, відповідний строк починається з першого за ним робочого дня.
- ✓ У випадку виникнення обставин, що об'єктивно унеможливають діяльність атестаційної комісії або педагогічних працівників, які атестуються, перебіг строків проведення атестації припиняється на час дії таких обставин і відновлюється після їхнього припинення.

Дорожня карта проведення атестації

